

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: RAVEL spol. s r.o.**, IČ 47282312, se sídlem Textilní 191/1, Ústí nad Labem, zastoupeného JUDr. Petrem Novákem, advokátem se sídlem Polevsko 183, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20.5.2010, č.j. 45091/010/9010/21.04.10/KM/130/R,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 20.5.2010, č.j. 45091/010/9010/21.04.10/KM/130/R, se **zrušuje pro vady řízení** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna **zaplatit žalobci** náhradu nákladů řízení v částce **4 800,- Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 20.5.2010, č.j. 45091/010/9010/21.04.10/KM/130/R, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Labem (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25.3.2010, č.j. 45011/110/9012/24.01.10/KO/049/R, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti o vrácení přeplatku na pojistném za období leden až červen 2007. Současně se domáhal i zrušení výše uvedeného prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce především v podané žalobě namítá, že žalovaná se žádným způsobem nevypořádala s jeho odvolacími námitkami. Trvá na tom, že žalovaná se nijak nevypořádala s námitkou, že prvostupňové rozhodnutí neobsahuje postup uvážení správního orgánu v dané individuální věci. Rovněž trvá na tom, že se žalovaná nevypořádala s námitkou, že správní orgán prvního stupně se v prvostupňovém rozhodnutí nevypořádal s tvrzením žalobce, že ode dne 1.1.2007 do 30.6.2007 nebylo možné pro absenci účinné právní úpravy vyměřovacího základu pro zaměstnavatele v zákoně č. 589/1992, o pojistném na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“), dospět k výpočtu

výše pojistného na sociální zabezpečení pro zaměstnavatele, pokud za odůvodnění nepovažovala své apodiktické prohlášení, že „rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo vydáno v souladu s právními předpisy“. Rovněž se dle žalobce žalovaná nevypořádala v žalobou napadeném rozhodnutí s jeho námitkou, že správní orgán prvního stupně se v prvostupňovém rozhodnutí nevypořádal s tvrzením žalobce, že vydání nařízení vlády č. 39/2007 Sb., o způsobu určení vyměřovacího základu zaměstnavatele pro odvod pojistného na sociální pojištění a příspěvků na státní politiku zaměstnanosti, je v rozporu s čl. 78 Ústavy České republiky, v důsledku čehož je toto nařízení pro rozpor s ústavním pořádkem neúčinné a žalobci tak nevznikla za období od 1.1.2007 do 30.6.2007 povinnost k úhradě pojistného na sociální zabezpečení.

Žalobce zdůraznil, že uvedení výčtu skutečností rozhodných pro posouzení dané věci je pouze předpokladem pro řádné odůvodnění rozhodnutí správního orgánu, nemůže se však stát odůvodněním samotným bez uvedení postupu uvážení správního orgánu v dané jednotlivé, individuální věci. Dle žalobce žalobou napadené rozhodnutí trpí absencí jakékoli úvahy a argumentace ve vztahu k odvolacím námitkám žalobce. Trvá na tom, že nestačí námitky odvolatele v odvolacím rozhodnutí stroze odmítnout, ale je vždy nutné uvést, v čem konkrétně jejich nesprávnost spočívá. Pokud z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí není patrné, proč žalovaný nepovažoval za důvodnou právní argumentaci žalobce, proč námitky žalobce považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, pak jej žalovaný dle názoru žalobce zatížil nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

Pro případ, že by soud neshledal žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, uvedl žalobce obsáhlou věcnou argumentaci, proč se domnívá, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu nesprávné aplikace a interpretace hmotného práva.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhla její zamítnutí v plném rozsahu.

Uvedla, že v dané věci vycházela z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.2.2010, č.j. 4 Ads 120/2009-88. Uvedený rozsudek řeší kasační stížnost ohledně nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky při vymezení způsobu stanovení vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti. Žalovaná pojala řízení před Nejvyšším správním soudem jako předběžnou otázku, a to s ohledem na ustanovení § 2 odst. 4 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Proto bylo předmětné řízení přerušeno. Z uvedeného důvodu žalovaná nesouhlasí s žalobní námitkou, kdy žalobce tvrdí, že napadené rozhodnutí trpí absencí postupu uvážení správního orgánu v dané individuální věci.

Žalovaná rovněž odmítá námitku žalobce týkající se nepřezkoumatelnosti s tím, že svůj názor na věc samou i svoji interpretaci ustanovení § 57 správního řádu uvedla v žalobou napadeném rozhodnutí. Trvá na tom, že pro meritum věci samé, tj. z jakého vyměřovacího základu měl zaměstnavatel plnit svoji zákonnou povinnost odvodu pojistného, a zda bylo vůbec možné ze znění zákona o pojistném ve znění platném od 1.1.2007 do 30.6.2007 tuto výši určit, bylo nezbytné tuto otázku vyřešit jiným orgánem veřejné moci, což žalovaná učinila podáním kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci. Závěr Nejvyššího správního soudu vyjádřený v rozsudku ze dne 25.2.2010, č.j. 4 Ads 120/2009-88, ohledně interpretace odvození pojmu vyměřovacího základu organizace a malé organizace v zákoně o pojistném byl právě tou předběžnou otázkou, kterou se nadále žalovaná ve svém rozhodování o přeplatcích řídila, a současně byl zásadní otázkou pro vyřešení sporu o tom, zda došlo či nedošlo k přeplatku na pojistném v období ledna až června 2007 z vykázaného vyměřovacího základu organizací či malou organizací.

Dále žalovaná uvedla, že podle ustanovení § 12 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správní soudnictví zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem. V případě samém je nutné dle žalované uvést, že žalovaná byla při řízení vedena hlavou I. a II. z části první správního řádu, a to ve všech svých ustanoveních, především pak ustanovením § 2 odst. 4, § 3 a § 6 odst. 2 správního řádu, neboť bylo žádoucí postupovat ve všech řízeních tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daných případů. Bylo rovněž žádoucí, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, neboť jenom na okresních správách sociálního zabezpečení v působnosti České správy sociálního zabezpečení, pracoviště Ústí nad Labem, bylo podáno přes 1 000 žádostí o vrácení pojistného za uvedené období. Žalovaná dále uvedla, že právní názor, se kterým se žalovaná zcela ztotožnila a z něhož ve svém rozhodnutí vycházela, byl v odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu jednoznačně formulován a opřen o podrobnou právní argumentaci.

Žalovaná zdůraznila, že ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu bylo uvedeno, že i přes absenci výslovné definice vyměřovacího základu organizace a malé organizace bylo možné zákonné ustanovení zakotvující tento institut pomocí příslušných interpretačních postupů stanovit v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 dle zákona o pojistném natolik určitě, že o jeho vymezení nemohlo být žádných pochyb.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem vyjádřila výslovný souhlas a žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a proto se má za to, že souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání udělil, když o uvedeném následku byl ve výzvě výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Primárně se soud zabýval žalobcovou námitkou nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. K otázce nedostatečného zdůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí vedoucího k znemožnění jeho řádného soudního přezkumu v rámci správního soudnictví soud předně uvádí, že procesním předpisem, podle kterého v době rozhodné postupoval správní orgán je již výše citovaný správní řád. V souladu se základními zásadami správního řízení musí každé správní rozhodnutí, tedy i rozhodnutí o podaném odvolání v řízení o žádosti o vrácení přeplatku na pojistném dle zákona o pojistném za období od 1.1.2007 do 30.6.2007, splňovat určité požadavky a nároky na ně zákonem – v předmětné věci tedy správním řádem – kladené. Obsahovými náležitostmi správního rozhodnutí jsou podle ust. § 68 správního řádu výrok, odůvodnění a poučení o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání.

Výroková část rozhodnutí obsahuje vlastní rozhodnutí ve věci, kterou je nutno ve výroku jednoznačně specifikovat, protože právě v této části rozhodnutí správní orgán ukládá povinnosti, zakládá práva, mění právní vztahy nebo stavy či je autoritativně deklaruje. V daném případě není mezi účastníky sporu o tom, že výroková část žalobou napadeného rozhodnutí je jasná, srozumitelná, přesná a určitá, tak jak vyžaduje shora citované ustanovení správního řádu. Taktéž v předmětné věci není nikterak zpochybňována řádnost poučení o možnostech přezkumu rozhodnutí správního orgánu.

Další obligatorní obsahovou částí správního rozhodnutí je odůvodnění. Pouze v případech, kdy se prvoinstančním správním rozhodnutím vyhovuje všem účastníkům v plném rozsahu, nemusí být podle § 68 odst. 4 správního řádu odůvodnění do správního rozhodnutí zařazeno. V předmětné věci je přitom nepochybné s ohledem na zamítavý výrok předmětného odvolacího rozhodnutí, v důsledku kterého žalobce podal žalobu na jeho přezkum, že se o tuto situaci nejedná. V daném případě byl tedy žalovaný podle ust. § 68 odst. 3 správního řádu povinen uvést v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí všechny skutečnosti, které byly podkladem rozhodnutí, jakož i úvahy, kterými byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů. Jinými slovy to znamená, že z odůvodnění rozhodnutí musí být patrné, proč správní orgán považoval námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považoval skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné či jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Je třeba si uvědomit, že smyslem odůvodnění správního rozhodnutí je doložit správnost čímž i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného správního rozhodnutí, neboť podle ust. § 2 odst. 1 správního řádu má správní orgán postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Přesvědčivé odůvodněné správní rozhodnutí posiluje důvěru veřejnosti a zejména pak účastníků správního řízení ve správnost rozhodování správního orgánu, což mnohdy vede k dobrovolnému plnění ukládaných povinností. Vedle toho řádně odůvodněné rozhodnutí napomáhá rovněž k naplnění zásady procesní ekonomie upravené v ust. § 6 odst. 1, odst. 2 správního řádu, popř. představuje významné vodítko pro účastníka řízení při jeho rozhodování, zda využije oprávnění podat proti správnímu rozhodnutí řádný či mimořádný opravný prostředek, popř. správní žalobu.

Vedle výše uvedených obecných nároků na obsah odůvodnění rozhodnutí je třeba rovněž akcentovat obsahové požadavky na odůvodnění rozhodnutí vydaného v rámci odvolání ve správním řízení, které vyplývají zejména z ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu, kde je mimo jiné uvedeno, že správní orgán přezkoumá správnost napadeného rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře dospěl k závěru, že je povinností odvolacího orgánu přezkoumat napadené rozhodnutí v kontextu všech odvolacích důvodů a vypořádat se s nimi (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.11.2009, č.j. 7 Afs 116/2009-70). Nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o odvolání se všemi odvolacími námitkami, zatíží tím své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

V daném konkrétním případě žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí kromě popisu průběhu samotného řízení jako odůvodnění svého rozhodnutí uvedla prakticky pouze následující dvě věty: „Na základě výsledku řízení před Nejvyšším správním soudem ve věci kasační stížnosti v obdobné věci Okresní správa sociálního zabezpečení Ústí nad Labem pokračovala v řízení a učinila závěr, že žádosti nelze vyhovět, protože v období od 1.1.2007 do 30.6.2007 byly organizace a malé organizace poplatníky pojistného a měly povinnost platit pojistné za sebe, a proto jejich platební povinnost v tomto období nezanikla. Vyměřovací základ organizace a malé organizace v zákoně č. 589/1992 Sb., ve znění účinném od 1.1.2007 do 30.6.2007, bylo možné pomocí příslušných interpretačních postupů z ustanovení

citovaného zákona stanovit natolik určitě, jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců, že o jeho vymezení nemohlo být žádných nejasností.“

Takové odůvodnění považuje soud za zcela nedostatečné. Sama žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí uvedla, že žalobce v odvolání namítal, že správní orgán prvního stupně se nevypořádal s tvrzením žalobce jako zaměstnavatele, že ode dne 1.1.2007 do 30.6.2007 nebylo možné pro absenci účinné úpravy vyměřovacího základu pro zaměstnavatele v zákoně o pojistném dospět k výpočtu výše pojistného na sociální zabezpečení pro zaměstnavatele a že se orgán prvního stupně nevypořádal s námitkou, že nařízení vlády č. 39/2007 Sb., o způsobu určení vyměřovacího základu zaměstnavatele pro odvod pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, bylo vydáno v rozporu s čl. 78 Ústavy České republiky. Soudu nezbyvá než konstatovat, že žalovaná se s těmito konkrétními námitkami v žalobou napadeném rozhodnutí prakticky nijak nevypořádala. V žalobou napadeném rozhodnutí je sice uvedeno, že pomocí příslušných interpretačních postupů bylo možno z ustanovení zákona o pojistném stanovit v předmětném období vyměřovací základ organizace a malé organizace jako částku odpovídající úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců, ovšem v odůvodnění rozhodnutí již nejsou tyto interpretační postupy nijak blíže specifikovány ani popsány. Z obsahu takto strohého odůvodnění nelze nijak dovodit, proč jsou žalobcovy argumenty ze strany žalované považovány za zcela nedůvodné či za vyvrácené. Na tomto místě je vhodné rovněž poznamenat, že v daném případě by bylo možné při zdůvodnění rozhodnutí využít skutečnosti, že o obdobné věci již rozhodoval Nejvyšší správní soud. Je tak možné učinit např. citací z odůvodnění předmětného rozhodnutí, které lze v obecné rovině vztáhnout k danému případu s následnou argumentací, proč se tento obecný závěr Nejvyššího správního soudu vztahuje k dané konkrétní věci. Nelze tak ovšem učinit pouhým odkazem na právní větu vyplývající z rozhodnutí soudu, jak to učinila žalovaná, nehledě k tomu, že žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí rozsudek Nejvyššího správního soudu, na který odkazovala, ani nijak blíže nespecifikovala.

Soud dále poznamenává, že žalovaná se v žalobou napadeném rozhodnutí nijak nevyjádřila k základní podstatě odvolacích námitek, tedy k otázce, že se správní orgán prvního stupně nezabýval v prvostupňovém rozhodnutí tvrzeními žalobce, která uplatňoval v rámci prvostupňového řízení. Žalovaná se tedy k námitce nepřezkoumatelnosti prvostupňového rozhodnutí v žalobou napadeném rozhodnutí nijak nevymezila.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že žalobcová námitka týkající se nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí je důvodná. Soud předmětné žalobou napadené rozhodnutí shledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Vzhledem ke skutečnosti, že soud shledal předmětné žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, nemohl již přistoupit k přezkumu žalobcových věcných námitek. Tento procesní postup je zcela v souladu ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 8.3.2005, č.j. 3 As 6/2004-105, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 617/2005).

Ze shora predestřených důvodů soud proto přikročil ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a současně podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o vrácení věci žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení pak bude žalovaná podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku. O prvostupňovém rozhodnutí nebylo rozhodováno, neboť předmětná vada řízení se týká žalobou napadeného rozhodnutí.

Jelikož žalobce měl ve věci plný úspěch, soud proto podle ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalované zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení o předmětné žalobě v celkové výši 4 800,-Kč, která se skládá z částky 4 200,-Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce JUDr. Petra Nováka po 2.100,-Kč podle ust. § 7, ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění po 1.9.2006 do 31.12.2012 [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), podání žaloby - § 11 odst. 1 písm. d)]; z částky 600,-Kč za dva s tím související režijní paušály po 300,-Kč podle ust. § 13 odst. 1, odst. 3 vyhl. Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. ve znění po 1.9.2006. O soudním poplatku soud nerozhodoval, neboť v době podání žaloby bylo dané řízení osvobozeno od soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 4. února 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová